

FELELŐS MEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1-50 K.
3 óra	3 K.	3 óra	4-50 K.
6 óra	6 K.	6 óra	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-tér 1.

TELEFON 208

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyai Lajos.

A gyermekek züllése.

A hatóságok figyelmébe.

A háboru egyik nyitott, égő sebe, amelyre nap-nap után felhívjuk a figyelmet: a gyermekek züllése.

Azoknak a kicsiny, ártatlan porontyoknak a tönkremenése, akik ugyancsak nem okai annak, hogy a világháboru véres szekere végigrobog a világon, akik nem önzők, nem kapzsiak, nem akadályozói a béke megkötésének és mégis ők hozzák azt a borzasztó áldozatot, amely egy szebb, vidámabb sors helyett, az utszélre dobja őket, amely az ifjúság rózsás álmai helyett, csak a töviseket juttatja nekik.

Nekik csak egy bűnik van. Az, hogy a nagy háboru idején élnek gyermekiifjúságukat. Az, hogy az édesapa, akinek erélyes szava, vagy erélyes keze az ő kicsi életüket a helyes irányba vezette volna, most a harctéren a hazát védi, vagy porlad a jóságos szíve idegen tájakon, vagy talán a fogoly élet keserű kenyeré mellett sóhajtoz haza, hogy mi lesz az ő elhagyott fészke kicsi madárkaival.

— Megvan-e a fészek? nem hányódtak-e az utszélre a kis madárkák?

Vádoljuk az anyákat, hogy nem viselik gondjukat a gyermekeknek? Vajjon nem vádoljuk-e azért is, hogy nap-számba nem mennek? Hogyan szolgáljanak két urnak?

Nem bennünket ér-e első-sorban a vád, hogy nem te-
szünk meg a gyermekek meg-
mentéséért minden lehetőt?

Mély tisztelettel hívom fel a hatóságok figyelmét a mi ovodáinkra.

Nem tudom, kinél kezdjem: A főispán urnál-e, a polgármester urnál-e, vagy talán a katonai hatóságnál?

Csak az én elnöklésem alatt álló két ovodában: a Mantz-
ovodában s a felsővárosi szent
József ovodában körülbelül 400
gyermek részestülne megfelelő
gondozásban.

Mind a két intézet a kato-

nák kezében van. Kórháznak szolgál.

Tudom jól, hogy katonai kórházakra feltétlenül igen nagy szükség van. De azt is tudom, hogy a háboru legszörnyűbb idejében is mindig volt a mi kórházainkban legalább 6—700 ágy üresen. Az említett két ovodában összesen aligha fér be több 50 ágy-nál.

Tudom, hogy a hatóság nemes törekvése az is, hogy a kórházak céljára szolgáló középületeket minél előbb visszaadják eredeti hivatásuknak.

En még is tisztelettel kérem, hogy az ovodák minél előbb adassanak át rendeltetésüknek. Hiszem, hogy egy kis jóakarattal lehetséges lesz. És ezért kérem, hogy ha már ott künn, a véres harctéren elhullanak legjobbjaink, akik a jelen épületét hordozták a vállaikon, ne veszítsük el azt a másik háborút, amely a jövő generáció elkallódásával érhet bennünket.

— Bilkei Ferenc.

Háboru.

Az olasz kamarában kellemetlen és kényelmetlen kérdésekkel ostromolták Salandrárt, aki csak nehezen és kínos vergődés után tudott megmenekülni a válaszadás elől. A kérdések azonban elhangzottak és az entente világa is meg tudhat belőlük egyet-mást, mert a kérdésekben foglaltatik a felelet, az a felelet, amelyet Salandra megadni nem akart s amely a nagy görög-olasz ellentétéről ad hírt.

A nyugati harctér kivételével csönd van a hadszíntereken. Vannak-e akciók, vagy csak készülődésekben mulik el az idő, nem tudjuk e pillanatban. Bizonyos csak annyi, hogy a mi számunkra változatlan a helyzet és írjon és hirdessen az entente sajtója bármit, amit dicsőséges fegyvereink meghódítottak, azt erősen és teljes épségben tartjuk.

Szalónikiban körülbelül 400.000 főnyi entente sereg van. Rendkívül nagy túzséggel vannak ellátva, sok municióval és teljes reptelóparkkal. Az erődöket hatalmasan ki-

építették és a frontot kiszélesítették. Szalóniki frontján különben teljes csend uralkodik és sem a bolgár, sem az osztrák-magyar német fronton nincs semmi jel támadásra. Mindkét fél seregei télenül vesztegelnek. Ujabb az a hír terjedt el, hogy az entente fog Szalónikiból kiindulva támadni számítva arra, hogy a bolgároknak és a központi hatalmaknak csapatai nem lesznek elegendők.

A szerbiai posta.

Ma nyílt meg a magánpostaforgalom Szerbiával. Császári és királyi postahivatalokat állítottak fel Belgrádban, Arangylovácban, Kragujevácban, Sabácban, Palánkán és Gornimilanovácban. A portó ugyanannyi,

mint Ausztria-Magyarországon. Szerbiában a bosznia-hercegovinai bélyegeket használják, Serbien átirással. A postaforgalmat az említett helységek egymásközi forgalmában, ugyancsak az osztrák-magyar monarchiával való forgalomban további intézkedésig életbelepítetik. Küldeni lehet leveleket (nyitva), lapokat, postautalványokat, táviratokat és postakárék forgalom is fennáll. A forgalom nyelve a német, magyar, vagy horvát, de cirill betűkkel nem lehet írni. A lapváltalatok a hadsereg főparancsnokságtól kedvezményeket kaphatnak. A postai átszámitási árfolyam a következő: 1 márka: 1-25 korona; 1 dinár 50 fillér, aranyban 95 fillér.

Fiatalkoruak székesfehérvári felügyelő hatóságának mult évi munkája. A fiatalkoruak züllésének elszorító képe.

A fiatalkoruak székesfehérvári felügyelő hatósága vasárnap délelőtt tartotta a királyi törvényhatóságban teljes ülését dr. Prohászka Ottokár elnök vezetése alatt. A teljes ülésen husz tag jelent meg és szépszámu hallgatóság. Az ülést dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök nyitotta meg magasszárnyalásu beszédében, amelyben a fiatalkoruak védelmének fontosságát fejtette és festette le a háboru alatt. A főpásztor beszéde nagy hatással volt a közönségre. A beszéd végeztével dr. Kail Antal a királyi törvényszék elnöke a felügyelő hatóság nevében üdvözölte dr. Prohászka Ottokár megyéspüspököt tíz éves püspöki jubileuma alkalmából. A felügyelő hatóság meleg ünnepelésben részesítette a jubiláló egyházfőjedelmet, aki oly nagy lelkesedéssel és ügyszeretettel kárhozza fel a fiatalkoruak ügyét és vezeti a felügyelő hatóságot.

Az iskolás gyermekek a kaszárnyákban.

Szirbek József a városi elemi iskolák ügyvezető igazgatója egy szomorú jelenségre hívta fel a hatóság figyelmét. Az iskolás gyermekek előadási idő alatt a kaszárnyák és a hadikórházak körül ólálkodnak és lesik a hulladékokat, amit a katonák nyujtának nekik. Kéri ebben az ügyben a hatóság segítségét, mert a tantestület a háborus viszonyok miatt nem szánhatja a vizsás helyzetet.

Szirbek igazgató felszólalásá-

hoz többen hozzázoltak, s ki-
mondták, hogy a baj orvos-
lására lépéseket tesznek. Ezután a titkári jelentés következett a

felügyelő hatóság mult évi munkájáról,

amelyet Moizer Imre, a fiatalkoruak fahadhatatlan bírója, a felügyelő hatóság titkára adott elő. A titkári jelentés, amely oly szomorú képét nyujtja a fiatalkoruak veszedelmes züllésének, az alábbiakban ismertetjük. Olvassa el mindenki figyelemmel, gondolkozzék a szomorú tények és statisztika felett. Aki csak egy kissé belegondol ebbe a helyzetbe, nem hisszük, hogy kész örömmel ne nyujtana segédkezet a fiatalkoruak felügyelő hatóságának a nagy nemzetmentő munkában.

A felügyelő hatóság munkálkodásának

részletes ismertetése a titkári jelentés szerinti a következő:

Az 1915. évvel a felügyelő hatóságok fennállásának második 3 éves ciklusát zárta le. A most lezárt második ciklus fele a világ-háboru zivatáiban telt el, melynek mindent felorgató és pusztító hatása próbara-tette erőnkét is.

Hálát adhatunk a Mindenható-nak, katonáink hősiességének, hogy a mi területünket nem érte az ellenség pusztító tüze, nem kellett hajlékainkból idegenbe menekülni, s így, habár a háboruak és a háboru következtében csaknem mindnyájunkat ért vesz-

teségeknél fájdalmas hatása alatt, de mégis aránylag nyugodtan véggezhetjük feladatunkat.

A királyi javítóintézet a háború alatt.

E feladataink közé tartozott elsősorban a székesfehérvári javító-nevelő intézet kísérletileg kihelyezendő növendékeinek elhelyezéséről és azok felügyeletéről a gondoskodás.

A háború zavarólag hatott a javítónevelő intézetünk működésére is és pedig részben ama körülménynél fogva, hogy a tisztviselők egy része hadbavonult, részben pedig azért, mert az intézet egyes helységei a sebészült orosz foglyok részére kórházzá vannak átalakítva.

Az intézeti növendékek közül azok, kik a népfelkelés korhatárát betöltötték és a szemléken fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak: hadbavonultak; más része igazságügyminiszteri rendelet alapján szabadságot látott. Ily módon az 1915. évben 30 növendék kísérleti kihelyezését hozta az intézet igazgatósága javaslatba.

Ezek közül is 7-nek a javaslatba hozott kihelyezése hadbavonulás, vagy más okból visszavonott, 1-nek a kísérleti kihelyezése nem javaslatott, s így csak 22 növendék kihelyezése engedélyeztetett a m. kir. igazságügyminiszter által.

A kihelyezettek felügyeletén és elhelyezésén felül 13 szabadságot, 2 vidéki intézetből kihelyezett növendék felügyeletéről és 14 kihelyezett növendék kérdőalapjának a kiállításáról is gondoskodtak.

A felügyelőhatóság elnöke a javítóintézetet az elmúlt évben is több ízben meglátogatta.

A felügyelő hatóságának területén az 1915. évben 31 javítóintézeti növendék volt kísérletileg kihelyezve.

A felügyelő hatóság elmúlt évben a következő kérdésekkel foglalkozott:

A fiatalok leányok nyilvános háza létesítésének engedélyezése, továbbá a felügyelő hatóságok szervezésének módosítása.

A hatóság egyike legfontosabb munkája

a fiataloknak mozi látogatása.

Múlt évi jelentésben bővebben foglalkoztunk a legtöbb mozi előadásnak a gyermek- és fiatalokra káros hatásáról.

Ismertettük Fejérmegyének indítványunkra meghozott szabályrendeletét.

Mozgalmunk az ország több részében vizsgálta a film, mert másutt is arra a meggyőződésre jutottak, hogy a mozik látogatása káros a gyermek- és fiatalok számára.

Álláspontunk az, hogy gyermek- és fiataloknak 15 évük betöltéséig csak is kifejezetten részükre

megválasztott darabok előadásán jelenhessenek meg.

Ilyen körülmények közti nem helyeselhetjük Székesfehérvár sz. kir. város alkotott azt a szabályrendeletét, mely felügyelet mellett bármely előadás látogatását megengedi a jelzett életkorban levőknek.

Hiszén legtöbbször maga a szülő maga sem ismeri a képet előre és éppen abban a társadalmi osztályban, melynek gyermekeire egy-egy kalandos történet a legrosszabb hatással van, nagyon kevés azoknak a szülőknek a száma, akik meg tudják bírni azt, hogy melyik kép szemlélete lehet hátrányos gyermekük lelkiéletére.

Újból hangsúlyozzuk tehát a gyermek- és fiatalok mozi látogatása korlátozásának az egész országra kiterjedő egységes szabályozása sürögő szükségességét.

Sürgősen szükséges ez különösen a mai időkben, mikor ezer és ezer gyermek van kello felügyelet nélkül, amikor a más tulajdonának tiszteletben tartása kivéső kötelességnek látszik s amikor fontos az is, hogy legalább egy olyan szenvedély kifejlődésétől mentjük meg a gyermeket, melynek kielégíthetéseért lopásra vete-medik.

A háború hatása a gyermekek és fiatalok erkölcsére.

A gyermek tanulmányozására hivatott egyesületek, iskolák foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy a háború minő hatással van a gyermekek lelkiéletére képzelő tehettségére.

Nekünk, kiknek a gyermekek és fiatalok erkölcsi megőrzése és a romlott erkölcsűek megjavítása a feladatunk, azt kell megvizsgálunk, hogy minő hatással van a háború a gyermekek és fiatalok erkölcsére.

A milyen vidám és derűs, néha lélekemelő az a kép, melyet az írásbeli dolgozatok és játékok elének tárnak, annál szomorubbak a mi tapasztalataink.

Nem volna jelentésünk teljes, ha reá nem mutatnánk azokra az okokra, melyek vizsgálásunk indítványt szerzett képet sötétítésszik, de szükséges is erre rámutatnunk azért is, hogy az igazságügyi kormányzat ebből is láthassa, hogy minő intézkedések szükségesek a jövőben a gyermekek és fiatalok érdekében.

A fiatalok bűnösök statisztikája.

A fiatalok bíróságánál feljelentettek száma az 1914 évi 485-ről az 1915 évben 710-re emelkedett; az 1916 év első két hónapja pedig olyan emelkedést mutat, mely ha az év többi részében hasonló arányban folytatódik, a folyó évben a feljelentettek száma meg fogja haladni az 1200-at.

Sok a lopás.

A bűncselekmények legnagyobb száma a más tulajdona ellen irányul. Ennek kétségtelenül egyik indító oka a drágaság s az ebből folyó nehéz megélhetési viszonyok. Ez azonban főleg csak az élelmiszer, a ruhaneműek s a tüzelőszerek utalajdonítására irányuló bűncselekményekkor tesztek indokoltá.

Mozi, cigaretta és alkohol.

A lopott, vagy a lopásból származó tárgyak értékesítése utján szerzett pénzt azonban csak ritkán fordítják egyesek a megélhetéshez szükséges cikkek beszerzésére, hanem a legtöbb esetben dohányszá s szesz italok élvezésére, a szerencsejátékok és a moziba járás iránti ellenállhatatlan vágyaknak kielégítésére. Hogy pedig erre több alkalmuk nyílik, ennek kétségtelenül oka az apa hadbavonulásával a kello felügyelet hiánya, a rendőrség létszámának csökkenése, de oka az is, hogy olyan kérdések, mint a dohányszá, a korcsma és mozi látogatási tilalom, illetőleg a korlátozás nincsenek országosan egyöntetűen megoldva, vagy a már megoldottak végrehajva.

Ep a napokban fordult meg a fiatalok bírósága előtt két falusi 12-13 éves gyermek, kiket egyik hasonló koru társuk a korcsmaiban leitatott s az egyik hazamenet részeg állapotban va gyonrongálást követett el.

Vajon nem-e azt a korcsmárost kellene jelen esetben szigorúan megbüntetni, ki az italt a gyermekeknek saját fogyasztásukra kiszolgáltatta!

Nagyon növelte a feljelentettek számát az a körülmény is, hogy a mult év őszén a nagy esőségek miatt a tengeri betakarítás késedelmet szenvedett.

Egyes falukbó csoportosan jelentettek fel fiatalokukat tengeri lopásért; a lopott tengeri potom áron adták el falusi szatocsoknak, legtöbbször orgazdának, s a tengeriért kapott pénzt eliták.

Kalandvagy.

Nem csekély azok száma sem, kik kalandvagyuk kielégítése céljából lopnak. A harctérre akarnak menni, ehhez szükségese a téli felszerelés, arra meg pénz kell.

Nagyon sok fiatalok megy el egyes menetszázadokkal oly módon, hogy felszökik a vonatra s a katonák megtürik ott őt.

Ezek megakadályozásra is sürgős intézkedésre van szükség.

Több esetben került a fiatalok bírósága elé szabadságot, vagy megszökött javítóintézeti növendék is.

Az erkölcstelenség fertője.

Legsötétebb azonban az a kép, melyet a fiatalok bírósága

elő kerülő leányok testi és lelki fertőzöttsége nyújt. Ezek előbb rendszerint a kórházba kerülnek, s csak azután fogházba, vagy javító intézetbe.

Általában arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a gyermek és fiatalok erkölcsa a háborus időkben sok kívánni valót hagy maga után s hogy a jövőben az államnak, a hatóságoknak, a társadalomnak vállatve kell együtt működnie a jelen állapotok szanálására.

A háború megmutatta azt, hogy hazánknak nagy szüksége van fegyverbiró karokra, mert ellenségeink közepette csak azok segítségével tudjuk ezredéves hazánk főnállását biztosítani.

Ezeket a védő karokat a jövőben a mai fiatalok fogja szolgáltatni. Honvédó feladatokat azonban csak úgy fogják teljesíteni, ha megőrizzük őket ép lélekkel a jövőbeni nagy feladataik teljesítésére.

Pro Patria teadélutánja.

Székesfehérvár fiatal urilányainak lázas készülődéséből jól sikerülő teadélutánra vártunk, pedig nemcsak jól sikerültségről beszélhetünk, hanem igazságos kritikával emondhatjuk, hogy ilyen gondosan és mindenre kiterjedő figyelemmel rendezett szórakozásban már régen volt része a közönségnek. Nem ígérték valami különös programot, nem is nyújtottak valami sosem látottakat és hallottakat. Inkább a kedves házi jellegű iparkodtak kidomborítani, amit szép muzsikával és apró kis mókásokkal fűszereztek. És éppen ez tette vonzóvá a teadélután, amelynek pompás kiszolgálását külön kell megdicsérsni.

A fiatal leányserge ellette mindenkinak a gondolatát s máris az volt az asztalán, amit kívánt. Előkelően, izléseesen, finoman felszolgálva, amit a szép kis leánysergnek kedvesége fűszerezett.

Természetesen virág, cukor, sütemény, füstölőnivaló árusítása sem maradt el. Ezt a feladatokat is dicséretesen oldották meg a leánykák, bájosan kinálták a portékájukat, de minden erősebb rábeszélés nélkül. Aki vett, jó volt, aki nem, úgy is jó. Illetve az utóbbi nem fordult elő, mert senkinek tudott azoknak a helyes kicsinyeknek kosarat adni. Alkalmi újságot, is áruktak, amelyet városunk előkelőségei szerkesztettek.

A teadélutánon, mondanunk sem kell, zsúfolt termék voltak s oly kitünő volt a hangulat, hogy mindenki szerette volna a végét kitolni

SÖVEGJARTO vászonarúhaza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különléle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkezdők. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ
szabott árak.

de hát a programon fél nyolc volt a takarodó, így azután pontosan be is tartották.

A fényesen sikerült teadélután rendezése a gróf Széchenyi lányokat dicséri, akik megteremtői és előkészítői voltak a kedves háborus szórakozásnak, amely szép hasznót hozott a hazafias Pro Patria egyesületnek.

A zenét a 35. gyalogezred zenekara szolgáltatta s a kitünő muzsikáért Köhler Antal karnagyot illeti a dicséret.

Háztartási tanfolyam Sárszentmihályon.

Zichy Ráfaelné grófnő kezdeményezésére a m. kir. földművelésügyi miniszter f. 6. január és február havában háztartási tanfolyamot rendezett Sarzszentmihályon. A háztartási tanfolyamok népművelési és népiéleti szempontból oly áldásosan működő intézmények, hogy a szociális érzékű és ügybuzgó grófnőnek csak a legnagyobb elismerés illetheti meg, amikor buzgó fáradozásával Fejérmegye területén elsősorban vezette be ezt a tanfolyamot.

A tanfolyam eredményéről a háztartási tanfolyam leánynevendékei március 6-án számoltak be kiállításal egybekötött vizsga keretében. A növendékek elméleti és gyakorlati oktatást nyertek a háztartásban minden ágából. Elsajátították a tejjgazdaság, baromfitenyésztés és a konyhakertészet ismereteit. Elméleti kiképzést kaptak az egészségügyről, főleg gyakorlati oktatást a gyermek, illetve a csecsemőnevelés nagyjelentőségű kérdéseiről.

Az eredmény meglepő volt. Az egyszerű polgári családból kikerült leányhallgatók, kiknek csak nagyon is hézagos ismeretük volt, (volt köztük olyan is, aki a tanfolyam előtt a varrótűt sem tudta tisztességesen kezelni) a nyolc hetes tanfolyam után egytől egyig bámulatosan precíz gazdasszonyokká képezettek ki, melyről az elhangzott feleletek, de főleg a kiállított háztartási dolgok győzték meg bennünket. A megfelelő eredmény a háztartási tanfolyamok nagy kulturális jelentőségét csak még jobban igazolja. Magyarországról azt mondják, hogy az tejjel-mézzel folyó Kánaán. Hogyan van az mégis, hogy gazdaságilag a többi nagy nemzetekkel szemben bizonyos inferioritásban állunk? Bizonyára az az oka, hogy nálunk a nép gazdasági nevelésével eddig keveset foglalkoztak. Nap-nap mellett olvasunk cikkeket a csecsemő védelem nagyjelentőségéről is. Társadalmi akció is van már készülőben erre vonatkozólag. Szerény véleményünk szerint a háztartási tanfolyamok községenkénti rendezésével fontos és nagy jelentőségű áldásos munkát végeztünk.

A növendékek ugyanis alapos és gyakorlati oktatásban részesülnek a gyermek, illetve a csecsemővédelemről. Bár ez a Sarzszentmihályon létesült tanfolyam megyénk minden egyes

községében létesítenék. Nem győzzük tehát eléggé figyelmébe ajánlani a községi előjáróságoknak, a lelkipásztoroknak, minden népnevelőnek és mindenkinek, ki a nép ügyével törődik.

A sarzszentmihályi tanfolyam vizsgáján nagyszámu vidéki és helybeli előkeio közönség vett részt. A vizsga után a növendékek által készített kitünő étellekből villásreggelit szolgáltak fel a vendégeknek.

A sikerült tanfolyam elsősorban Zichy Ráfaelné grófnő ügybuzgóságának köszönhető. Dicséret illeti a tanfolyamot vezető igazgatót és a két tanárnőt, valamint Horváth Vince helyi lelkész, ki a növendékek összehozásában buzgólkodott.

HIREK.

— **Katonai előléptetések.** Földváry Miklós, Haidesker Sándor, Tüköry Dénes, ns. Okolicsányi Andor, Chrony-Chamel József 10. huszárezredbeli tart, zászlósok és Görgey Arisztid. Luczenbacher János 13. huszárezredbeli tartalékos zászlósok, tartalékos hadnagyvá léptek elő.

— **Katonai kitüntetések.** Kirchner József 17. népfelkelő gyalogezredbeli százados 3. osztály hadiékítményes katonai érdemkeresztet, Küllöd András 17. népfelkelő gyalogezredbeli főhadnagy, a legfelsőbb dicső elismerésben részesült.

— **A vármegye központi választmánya kedden délelőtti ülésezett:** az 2917. évi képviselőválasztói névjegyzök kiigazítása ügyében. A választmány vidéki tagjai közül csak ketten jelentek meg.

— **Dr. Prohászka Ottokár hadiárvaaháza** 10 K-t küldött a harctérről dr. Gróf Béla, a 82. honvédegyalognádár őrmestere, gazdasági akadémiai tanár, aki évekel ezelőtt a székesfehérvári főreáliskolának volt közszerzetben s tiszteletben álló tanára. Dr. Gróf Béla a háború kezdete óta a harctéren szolgálja lauzáját s kiváló működéséért nemrég tüntette ki Ofélsége a koronás ezüst érdemkeresztrel a vitéségi érem szalagján.

— **A mulatok zárójaja.** Ismeretes a kormány rendelete, amely szerint: mindennemű mulatóhelyet éjféltől után egy óráig zárni kell. A rendelet végrehajtása ügyében dr. Ság Lajos rendőrőfkapitány Budapestre utazott.

— **Farsang a hadikórházban.** A Szent István tereben berendezett hadikórház betegeli számára dr. Vizsota Alajos püspöki titkár, dr. Széchy Ernő kórházi főorvos és a fáradhatatlan missziós nővérek kedves farsangi szórakozásról gondoskodtak. A városi árvaaház növendékei két kis sikerült szindarabot adtak elő nagy hatással. Utána Kiss Géza tb. városi számvevő zongorán magyar nótákat adott elő. Volt több énekszám és gondonka játék. Músor után természetesen egy kis farsangi vacsora következett a betegek részére fánkkal, peccsenyével meg sörrel. A jó betegek sokáig megemlegetik a kedves délutánt, s nem győzték hálálkodni dr. Vizsota Alajos püspöki titkárnak, aki a farsangi szórakozást sok fáradsággal megteremtette.

Urania színház.

Szerdán, csütörtökön, (március hó 8 és 9-én)

(március 10 és 11-én) pénteken és szombaton

Kizárólagos joggal a legnagyobb filmcsoda!

4 fejezetben 27 felvonásban

Szép KATHYLIN kalandjai.

Fáratlanul álló filmkolossus. Utazás Ázsian keresztül, káprázatos keleti pompa, bűvös hindu udvarok, szertartások, háremélet, keleti táncok, Szent ellenfántok falkai. Tigrissek, oroszlanok egész tömegei. Cirkusz előadások, állatszeli-dítés, Dsungel veszedelmei. A Sahara, szánum, tornedo stb. Természet után, remek kivitelnek.

Szerdán 7 felvonás. — Csütörtökön 8 felvonás.

Pénteken 6 felvonás. — Szombaton 6 felvonás.

Mindennap 3 előadás 5, 7 és 9-kor. Rendes helyárak.

— **A rekvirálás ismertetése.** Egyike a legfontosabbaknak, ami most a közönséget érdekli, gabonamunkák és liszinek rekvirálása, amelynek ismertetését a következők közöljük: A rekvirálás buza, rozs, árpa, kétszeres és ezekből készült lisztre terjed ki. A háztartás tagjaihoz a valószínűség szerint elfogadható munkanapokra hozzászámíthatók a rendes cseédeken kívüli a konvenciók külső cseédek s állandóan élelmezett mezőgazdasági napszámások. Mosonók, napszámások asszonyokra a háztartás viszonyaihoz mérten havonként néhány nap szintén beszámítható. A rendelet szerinti megengedett ellátás a következő: Mezőgazdaságban foglalkozók jogosultak a készletükből fejenként és havonként 12 kiló (17 kiló buza vagy rozs) lisztre felhasználni. Ezen kedvezményes mennyiség csak a tényleg mezőgazdaságban foglalkozók (14 éven felüli és amennyiben munkaképesek) illeti meg. A háztartás többi tagjainak fejenként s havonként 9 kiló lisztre (napi 24 deka) van igényük. Nehez testi munkával foglalkozók fejenként és havonként 9 kiló lisztre (napi 30 deka) tarthatnak igényt. Pld. földmunkások, téglavetők, favágók, kovács, bogárn stb. iparosok, de pl. nem vehetők ide a kereskedő, szabó, könyvkötő, órák stb. Ezeknek az ipari munkában rendszeresen nem dolgozó családtagjai csak havi 7-2 kilógr. lisztre tarthatnak igényt. A rekvirálók félrevezetése, akár a készlet mennyisége, minősége tekintetében, akár a háztartási tagok száma, akár a foglalkozás tekintetében, vagy bármi más tekintetben külön kihágási büntetés alá esik. Minden rekviráló nyomtatvány úrlapokat kap kezéhez, amelynek rovatát ceruzával ki kell töltenie s a háztartás fejével alá kell íratnia. A rekvirálás a kitűzendő záros határidő alatt befejezendő s a kitöltött lapok a reá következő napon beszolgáltatandók. A rekvirálók megkapják a januári összeírás másolatait ellenőrzés céljából.

— **Ujjalapítás.** Nyitran március 19-én, Józsefnapián Kardoss Géza nyugalmazott plebános szerkesztésében „Nyitramegyei Néplap” címmel lap jelenik meg.

— **A vízhozógép áldozata.** Komáromi Julia 13 éves leányka Braun Adolf nagylángi bérgazdaságban volt alkalmazva mint napszámos. Komáromi a gépházból vizet vitt, a gép kereké elkapta a szoknyáját s súlyos sérüléseket szenvedett. Beszúfították a Szent György kórházba.

— **Zárlat alatt a város.** Székesfehérvár területén ismét fellépett a száj és körömfájás, amiért a rendőrtóság zárlatot rendelt el. A vasárnapi állatvásárt ezszert ismét nem lehet megtartani.

— **Kimutatás.** A székesfehérvári tudóbajosokat gondozó intézet 1916 február hó folyamán felvett 4 helybeli családot 21 taggal, ezekkel a gondozottak száma összesen 140 család 482 taggal. Február folyamán az intézet kiszolgáltattott 3191 liter tejet, 186 kgr. kenyérlisztet, 28 kgr. burgonyát, 1 kgr. borsót, fuvarra 60 fillért, összesen 1023 kor. 68 fillért.

Szerdán és csütörtökön,
március 8. és 9. é n:

A világhírű Richard Oswald
rendezése

Az örök vándor

Misztikus dráma 3 felvonásban.
Főszereplők: Tatjana Irrah és
Erich Kaiser-Fitz.

Szenzációs mozgókép hetlezemle.
Végzetes kirándulás, humoros.
Tolakodó udvarló,
Polidor, mint vigózevgy
Tengeri fürdőzés, tájkép.
Előadások 6 és 9 órákor.
Rendes helyárak.

Előleges jelentés!

RÖBERT SCHUMANN

világhírű afrikai utazó

VADÁSZKALANDJAIT
A DSUNGELBEN

PÉNTEKEN ÉS SZOMBATON
(március 10 és 11-én)

mutatja be az Apolló színház.

Ezeket a látványos és tanulságos mozgóképeket a közelmúltban Berlinben a német császi parnak és környezetének bemutatják és a legnagyobb elismerés dicséret hangján szóltak róla. — A szenzációs bemutatásra már most felhívjuk a közönséget s az iskolák figyelmét.

— **Közvet.** Az Inasothonban elhelyezett iparostanulók kellő táplálására a Kereskedelmi bank és a Közgazdasági bank és takarékpénztár 60—80 koronát, a Fejérmegyei takarékpénztár 50 kor. a Székesfehérvári takarékpénztár 50 kor. adott, mely adományokért hálás köszönetet mond Pausch Raffael, az Inasothon vezetője.

— **Vöröskereszt flókegylet alakulása.** A magyar sz. korona országainak vöröskereszt egyletének csákvári fiókjára folyó hó 5-én Szabó Sándor községi jegyző által összehívott és vezetett közgyűlésen megalakult 4 alapító és 16 örökös és 11 rendes taggal. Elnök; gróf Eszterházy Miklós Móric v. b. t. i. nagybirtokos, társelnökönk Eszterházy Miklós Móricné szül. Schvarzenberg Franciska hercegnő, ügyvezető alelnök: Szilárd Gyula földmíveliskolai tanár, társelnökönk Eszterházy Mária. grófnő, pézstárnok Tallos Kálmán urad. ellenőr, Lechner Ferencné, titkár jegyző, Rózsa Jenő adóügyi jegyző, orvos dr. Grasser József, urad. és kórorvos. Választmányi tagok: Dézsi Mihály ref. lelkész, Medgyesi Sándor községi bíró, Paulini Béla, urad. íróspán, Szabó Jenő r. kath. plebánus. A hölgyválasztmány tagjai: Dézsi Ilona, dr. Grasser Józsefné, Szabó Sándorné és Szilárd Gyuláné.

— **Vak katonáknak.** Vimmer Antalné a vak katonák részére Alsóbesnyőről 10 koronát küldött a Fejérmegyei Naplóhoz. Az összegget átadta a polgármesteri hivatalnak.

— **Ki bírja tovább?** A kishittél előtt mint fenyegető rém állott és áll még ma is ellenségeink finansziális teljesítőképessége. Hogy ez a rém is csak kísértet, erről nemcsak mi, hanem, bár nem szándékosan — a North American Review januári számának egyik sokat mondó cikke is ír. Ebből a cikkből szakitjuk ki az alábbi adatakat. Mc Kenna, az angol kincstár kancellárja szerint kormányának kiadása az 1915-évből 8,000,000,000 dollár, vagyis 40,000,000,000 millió korona volt. Ez a legnagyobb számla, melyet a történelem valamegy állam kiadásairól feljegyzett. Hogy ezt az összeget s a jövő szükségletét Anglia, az entente bankárja maga erejéből előteremteni nem tudja, azt már a külföldön, nevezetesen Amerikában szerzett kölcsöneiből kétségkívül tudják. A háború tulajdonképpen a kitartó-képesség küzdelme, kimenetelét tehát egyik vagy másik ellenfél kimerülése fogja eldönteni. Ki bírja ezt tovább? Az entente egyik vezérpolitikususa Hervé már most kénytelen bevallani, hogy ha Németországban idővel egyik-másik cikk hiányozni is fog, de élelmisszerrel állandóan el van látva úgy a jelenben mint a jövőre nézve s így Németországot kiűzhetni nem lehet. Könnyű most megtevni a következtetést, hogy a kintlőn szervezett Németország, mely addig külföldi kölcsönt nem vett igénybe élelmisszerrel az ellenség szerint is el van látva, tovább fogja bírni, mint az entente s így az ő, valamint a mi győzelmiünk bár az időpont ismeretlen, de teljesen bizonyos.

— **Katonatemetés.** Tremli Rudolf cs. és kir. 35. gy. e-beli gyalogos, neugeideimi lakos a harcstren szerzett betegsége következtében elhunyt. Temetése március hó 8-án d. u. 2 óraker lesz Szent György kórház halottasházában.

— **Köhögés és rekedtség ellen** a legjobbnak bizonyult háziázer a dr. STÖRK-féle komprimát mell-pasztilla. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Korona” gyógyszerárában, Székesfehérvár, Városházter.

— **Ujtás a női reform-fűzők terén;** gyári lerakatot sikerült szerez-nem oly higienikus „Rádium” re-form-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes jár-ást és szabad mozgást biztosita-nak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni! Egyedüli elárusítás egész megyére Vermes Frigyes-nél. Blous-ujdonságok állandó rak-tára.

SZINHÁZ.

Beregi esték. Még most is élénk emlékezetünkbe vannak azok az esték, amikor legutóbb élveztük Beregi művészetét. Előre tudtuk, hogy most ismét szűk lesz a szin-ház mindazok befogadására, akik ismét látni akarják Beregit, nem különben Mátrai Erzsit, Fenőv Aladár nagytehetségű színészünk bájos feleségét, aki a Nemzeti Színháznak tagja és a fővárosi kö-zönség kedvelt művésznője. Az előadások a legényesebbeknek ígér-keznek.

Rita Sacchetto. Rita Sacchetto pénteken este lép fel a városi színházban. Rita Sacchetto most Budapestzen szerepel s művészeté-nek ismertetésére a következő fő-városi kritikát közöljük: Rita Sacchetto föllépése zsufozásig meg-töltötte a Vigadó nagytermét, hogy gyönyörködjen a művésznő táncá-ban, a mely abszolút művészet szemponjtárból sem ujat, sem va-lami különösét nem produkált ugyan, de a mely a mozdulat ke-csességével és stilszerű ritmikájáva-mindvégig kellemes látványt nyujtott. A lírai táncok során legha-tásosabb volt cigánytánc. A művésznő Liszt második magyar repszódiáját interpretálta, s mizu-dalaitában a természet gyermeké-nek szilaj vadsga, ártatlan keccsessége harmónikusán olvadt össze a ke-leti faj érzéki tüzesességével. Erede-tiségével föltűnt a Liszt La campa-nella című darabjára előadott szíamí-táncantázia is, amely sikerét első-sorban különöségnek, a hűen öss-zállított exotikus szíami viselked-nek köszönhetette. Sok poétikus báj volt a Waldteufel Tündérvarázs című kerinögjére lejtett lidércantáncban, valamint a Händel és Mozart stilu-sában előadott rokokó-menetben. Az estet befejező spanyol táncok-ban ismét a forró vértü torredor nemzet tüzeszemű szépségeit kel-tette életre a művésznő szenvedel-mes erővel. Általában a táncokban domináló szerep jutott a kórhú, sok izlészel összeállított kosztümök-ben.

Heti műsor:

- Márc. 8. Romeo és Julia. Beregi Oszkár felléptével.
- „ 9. Bizanc. Beregi Oszkárral.
- „ 10. Rita Sacchetto.
- „ 11. Hoffmann meséi.
- „ 12. D. u. a faluroszsa. Este: Hoffmann meséi.

Az Apolló színház iroda hírei.

Az Apolló színház szerdára és csütörtökre gazdag és értékes mű-sort állított össze. Bemutatja a világhírt Richard Oswald rendezé-sében „Az örök vándor” című

3 felvonásos drámát, melynek fő-szerepeit Tatjana Irrach és Erich Kaiser Fritz játsszák. Mitegy husz változatban szenzációs mozgó képeket mutat be győzelmes csa-patainknak a meghódított Mente-negróha való bevonulásáról. Végül több kacagtató humoros kép, köz-tük egy pompás Polidór film teszi még vonzóbbá a műsort. Előadások 6 és 9 óraker. Rendes helyárak.

Az Uránia színház iroda hírei.

Az Uránia az izgalmas detektiv-mellőzésével a szép témájú képek egész sorozatát hozza s ezekkel igyekszik hálás publikumának ked-veskedve. E szép témájú képek sorozatába Gyilkos csókok ismét egy filmreket következik, az álta-lánoson óhajtott „Szép KATHYLIN kalandjai”. Ez a filmkolosszus 27 felvonás és 13 fejezetből áll és 4 napon át szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton kerül szin-re. Ez a film a legköltésesebb amit eddig a technika produkált. Élénk állítja Ázsia és a Kelet egész bűvös világát. A Rajak' káprázta-ot udvartartásait, az angol rémur-almat, a tenger rémes szépségeit, a Dzungelek veszedelmeit, a torred-ot és ezt mind a maga természet-es valóságában, meglepő gyönyörű kivitelben, czirkusz előadás, állat-sereglet, szelidített oroszlanok és tigrisek soha nem látott tömege, ekzoitikus táncok, rejtelmes szertar-tás, szent elefántok csoportjai stb. Hogy ezt a páratlanul álló film-kolosszust minél többen megnéz-hessék mind a 4 napon át 3—3 előadás lesz 5, 7 és 9 óraker a következő beosztással. Szerdán 7 felv. 3 fejezet, csütörtökön 8 felv. 4 fejezet, pénteken 6 felv. 3 feje-zet, szombaton 6 felv. 3 fejezet. Minden fejezet egy teljes egészét képez, tehát nem szükséges az összes filmek megtekintése. Jegyek Ullmannál kaphatók már ma. Ren-des helyárak, külön e darabhoz irt művészi zenekíséret.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy idősebb család keres egy 30—40 év közötti független özvegy asszonyt házi teendőkre, jó koszt, tisztességes fizetés. Tudakozódni lehet a kiadóhivatalban.

Kézi- és tanulóéányok alkalmazást nyerhetnek, Varga István nőiszabó Jókai-utca 20.

Alki könnyen és sokat akar keresni. az legyen a Fejérmegyei Napló ki-horodója.

Szabás, varrás és mintarajzolás-ban alapos oktatás nyerhető, Ur-bán Margit tanintézetében, Ybl-Miklós-utca 14.

Motoros szantógépek bármily javítását, felügyeletét, kezelését vagy jókarban tartását vállalja Kümmel Viktor, Székesfehérvár.

Bevonult katonák ÉLETBIZTOSÍTÁSA.
Orvosi vizsgálat nélkül, akár a harcstren, akár fogságban levő bevonult hozzátartozó-ját biztosíthatja halálesetére és fizet minden 1000 koronás bizto-sításnál **egy évre 50 KORONÁT**
Phönix Biztosítótársaság főgynöksége Székesfehérvár, Iskola-u. Szt. János-köz sarok.

— **Társadalmi, tudományos szem-léink között a Magyar Kultúra** az elsők között foglal helyet. Havon ként kétszer jelenik meg. Szerkesz-tőség: Budapest, VIII., Horánszky utca 20. szám.

Nagyszerű újítás folytán gyer-mekfölvételek a legsikerültebben készülnék VIRAG műtermében Rákóczi-utca 5. Szolid egységes árak. Telefon 334.

Szféhérvár szab. kir. város polgármester. 4.közp. vál. 1916.

Hatósági hirdetmény.

Felhivom mindazon 24 éven felüli férfiakat, kiknek az országgyűlési képviselő-választások 1917 évi névjegy-zékébe felvétel iránti joga-sultságuk céljából az egy évi lakás igazolására szükségük van, hogy a városi rendőr-bejelentési hivatalnál a szüksé-ges bizonylatot szerezzék be ezzel jelentkezzenek a város-házán működő összeiró kül-döttségél.

A rendőrbejelentési hivatal a bizonylatot ingyen és bé-lyegmentesen bocsájta az ér-dekeltek rendelkezésére.

Székesfehérvárott, 1916. évi március hó 7-én.
Dr. Saára Gyula polgármester.

LEGUTABB
női selyem tagal- és szalmakalap-formák.
Legdivavatosabb virág-, toll és kalapdiszkek.
BLOUSEUJDONSÁGOK.
Legolcsóbb árban kaphatók
Kováts Antalnál Székesfehérvár. Városházter.